

Тайният сфинкс.. Най-старата статуя открита до днес е един колос - сфинкса при Гизе. Той съществувал още отъ Египетъ на Хетона и може би нѣма много да се издигне, ако се рѣшимъ да опитознаемъ въ него произходъ на поколенията, прѣдшествующи Менеса (Маму) оной, които свѣдѣния - рещимъ хроникъ намираемъ. Служителитъ на Хора (Нор). Издигнъ отъ самата скала на крайнахъ нѣтъ на Либийското плато (висока поляна) той като се ли си издига главата, за да бѣде порви да види надъ домината издигнатостъ на слонцето, което бѣше неговъ баща. Поставитъ го бѣхъ държали съ вѣкове заробенъ до брадата, безъ да го запазятъ отъ развала. Неговото изпугувано тѣло има само обичайна форма на левъ. Краката и гърдите, поправени при Птолемеитъ и при Цезаритъ, загърбватъ само една частъ отъ плочитъ, съ които бѣхъ обтѣчени, въ оная епоха, за да се позакрепятъ разрушенитъ на Египетъ. Долната частъ на покривалото на главата е надала и истощилъ по този начинъ братъ се вижда като да е творитъ слабъ да поддържа тѣжестта на главата. Носътъ и брадата сѣ били сформирани отъ франтици; червената боя, която съществувала гърдите му, е почти на вѣкъ отъ изгубена. И при всичко това цѣлото лице запазва дажъ и въ отдалеченостъ си едно тѣжестно изражение на сила и величие. Очитъ му гледатъ далече отпреди въ една голѣма сила на дълбока мисълъ, устата му нѣ се усмиватъ, а цѣлото лице дѣши още спокойствие и мощностъ.

Изкуството, което е измислило и издѣлало тази огромна статуя отъ цѣла една планина, бѣше едно пълно изкуство, господаръ на себе си, сигурно въ еднѣкъ, които искаше да произведе. Колко ли вѣкове му сѣ били нуждни за да достигне до тази степенъ на зрѣлостъ и усъвършенствование?

За сега ний нѣмаме никакво понятие за примитивното изкуство въ Египетъ; дажъ творителна на първитъ династии стѣтъ още неизвѣстни по въ 20 метра поскръ до краката на сфинкса и чакатъ да бѣдѣтъ разровени. -